

Rodinné podnikanie a tri kľúčové dohody

Tak ako pri každom inom podnikaní, aj pri rodinnom členovia rodiny zažívajú dobré i náročné chvíle. V prípade obchodne alebo sociálne (úmrtie, rozvod atď.)

vypätejšieho obdobia pri lokálnom alebo mezinárodnom podniku, ktorý nie je previazaný rodinnou majiteľskou štruktúrou, sa konzekvencie hľadajú jednoducho – prijme sa nový alebo krízový manažér, ktorý bude mať za úlohu stabilizovať spoločnosť a priviesť ju do fázy rastu.

Pri rodinných firmách to také ľahké nie je, avšak preklenie takeého obdobia výrazne uľahčí, ak rodina bude mať dopredu spísané tri kľúčové dohody.

1. Dohoda o rodinnom obchode / obchodná dohoda

V rodinnom biznise by malo platiť slovo, resp. podanie ruky medzi príslušníkmi a dohoda je na svete. Opak je však pravda. Často sledujeme príbehy, keď jeden rodinný partner spraví obchod alebo napríklad prijme alebo poskytne pôžičku mimo podnikateľských alebo vopred spoločne dohodnutých činností rodinného subjektu. Pri nerodinnom subjekte sú predmetné činnosti priamo ukotvené v obchodnej dohode a nerešpektovanie môže byť jasne sankcionované. Z tohto dôvodu a ďalších mnohých nešťastných príbehov radíme, aby si podnikajúce rodiny spísali obchodné dohody.

2. Dohoda o kúpe a predaji v rodinnom podnikaní

Tento typ dohody určuje, čo sa stane s rodinným podnikom v prípade tragických udalostí ako invalidita, úmrtie a iné. Dokonca môže byť použitá na určenie hodnoty podniku. Takáto dohoda je záväzná aj pre príbuzných a tretie strany. V podstate je to dokument, ktorý postráži ďalšie pokračovanie podnikania aj v prípade neočakávaných udalostí v rodine.

3. Predmanželská zmluva

Predmanželská zmluva v zahraničí (v našej legislatíve sa zatiaľ nenachádza, ale sú možnosti, ako sa to na Slovensku ošetrí) slúži na určenie rozdelenia obchodných podielov v prípade rozvodu partnerov. Ak sa jeden z partnerov, ktorý sa pôvodne sobášom stal členom rodiny, a tým aj rodinného podnikania, druhýkrát ožení/vydá a má z tohto partnerského zväzku deti, tak aj ony majú nárok na určitý obchodný podiel. Ak je však časť novej rodiny obchodne neaktívna a nárokuje si na vyplatenie podielov, vie to podnik priviesť až k insolvenčii. Preto odporúčame spísať predmanželskú zmluvu, ktorá detailne vymedzí nepriaznivo vplyvajúce – a nie obchodné – situácie na rodinný biznis.

Marek Hradílek, *Manager Amrop*